

DETALJREGULERINGSPLAN NUMEDAL NÆRINGSPARK ROLLAG KOMMUNE

PLANPROGRAM

Landskapsarkitekt MNAL Joar-André Halling

Innholdsfortegnelse

1. Mål og rammer 4

1.1. Innledning 4

1.1.1. Bakgrunn 4

1.1.2. Formål med planarbeidet 4

1.1.3. Vurdering av utredningsplikt 5

1.1.4. Innkomne merknader ved planoppstart 5

1.1.5. Endringer etter høring og offentlig ettersyn 6

1.2 Planområdet 7

1.2.1. Beliggenhet og avgrensning 7

1.2.2. Eierforhold 8

1.2.3. Bebyggelse, - anlegg og infrastruktur 8

1.2.4. Landskap, - geologi og mineralressurser 10

1.2.5. Naturmangfold og vannmiljø 11

1.2.6. Kulturlandskap, - miljø og kulturminner 12

1.2.7. Rekreasjonsverdi og daglig bruk av området 12

1.2.8. Landbruk, jord- og beiteressurser 12

1.2.9. Forurensning og støy 12

1.2.10. Naturfarer 13

1.3 Planstatus og andre rammebetingelser 13

1.3.1. Gjeldende bebyggelses-/reguleringsplaner 13

1.3.2 Kommunale planer 14

1.3.3 Regionale planer og retningslinjer (ikke uttømmende) 14

1.3.4 Regionale strategier (ikke uttømmende) 15

1.3.5. Nasjonale føringer og retningslinjer (ikke uttømmende) 15

1.3.6 Andre føringer og veiledere (ikke uttømmende) 15

1.3.7 Aktuelle lover og forskrifter (ikke uttømmende) 16

2. Problemstillinger 17

2.1 Antatte problemstillinger og foreløpige vurderinger 17

2.1.1 Arealbruk og landskap 17

2.1.2 Energiforsyning og kraftbehov 17

2.1.3 Kjøling og vannbruk 17

2.1.4 Støy 18

2.1.5 Naturmangfold og miljøpåvirkning 18

2.1.6 Vannmiljø og overvann 18

2.1.7 Trafikk og transport 18

2.1.8 Næringsutvikling og samfunnseffekter 18

2.1.9 Klimapåvirkning 19

2.1.10 Lysforurensning 19

2.1.11 Samfunnssikkerhet og beredskap (ROS) 19

3. Krav til planprosess og utredninger 21

3.1 Utredningsalternativer 21

3.1.1. 0-alternativet 21

3.1.2. Alternative planforslag 21

3.2 Utredningstemaer i konsekvensutredning og virkninger av tiltaket 22
3.2.1 Naturmangfold 22
3.2.2 Vannmiljø og naturmangfold i vann 23
3.2.3 Friluftsliv 23
3.2.4 Landskap 23
3.2.5 Klimagassutslipp 23
3.2.6 Støy 23
3.2.7 Luftforurensning 24
3.2.8 Forurenset grunn 24
3.2.9 Kulturmiljø 24
3.2.10 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) 24
3.3 Metode 25
3.3.1. Utredningsmetode for konsekvensutredning 25
3.3.2 Utredningsmetode for ROS-analyse 25
3.4 Videre planprosess og medvirkning 26

1. Mål og rammer

1.1. Innledning

1.1.1. Bakgrunn

På vegne av tiltakshaver Numedal Næringspark AS v / Tore Bergstøl har Plan og Ressurs AS v/ landskapsarkitekt MNLA Joar-André Halling fått i oppdrag å produsere detaljreguleringsplan for Numedal Næringspark, eiendom gnr.75 / bnr.18 mfl.

1.1.2. Formål med planarbeidet

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for videreutvikling av næringsparken med fleksible rammer for etablering av arealkrevende og kraftintensiv virksomhet. Hovedformålet er å muliggjøre etablering av datasenter med tilhørende infrastruktur og støttefunksjoner. Planen skal sikre tilstrekkelige arealer for datasenter, inkludert serverhaller, tekniske installasjoner, energiforsyning, kjøleløsninger og nødvendig sikkerhets- og beredskapsinfrastruktur. Det skal også legges til rette for effektiv tilkobling til kraftnett og ekom-infrastruktur, samt hensiktsmessig adkomst for transport og drift.

Videre skal planarbeidet avklare arealbruk, byggehøyder, utnyttelsesgrad og tekniske krav, slik at området kan utvikles på en funksjonell og fremtidsrettet måte. Det skal tas hensyn til landskap, naturmangfold, klima, støy, energibruk og eventuelle virkninger for nærområdene.

Planen skal også åpne for annen industri- og næringsvirksomhet iht. dagens situasjon, men også der dette er forenlig med datasenterets behov, f. eks. utnyttelse av overskuddsvarme og samarbeid med energirelaterte aktører.

Gjennom planarbeidet skal det legges til rette for en bærekraftig utvikling som ivaretar både lokale og regionale hensyn, og som bidrar til verdiskaping og arbeidsplasser.

Ny reguleringsplan skal samtidig sikre en helhetlig arealbruk som balanserer næringsutvikling og ressursutnyttelse med hensynet til miljø-, naturmangfold og landskap, herunder Numedalslågen og nærmiljøet for øvrig.

Da gjeldene reguleringsplan, Rollag vest (planid 1985001), også omfatter en rekke andre arealformål (blant annet industri, forretning, jordbruksarealer / LNF, veganlegg og boliger m.fl.) så vil det i planprosessen vurderes om noen av arealene skal medtas helt eller delvis. Det kan også være

nødvendig med en «planvask» innenfor dette arealet, spesielt siden gjeldene reguleringsplan er bygget på plan- og bygningsloven fra 1985.

1.1.3. Vurdering av utredningsplikt

Fremtidig tiltak, spesielt datasenter, samsvarer ikke med gjeldende kommuneplan og reguleringsplan. Selve utstrekningen av næringsarealer / erverv er imidlertid i tråd med kommuneplanens og gjeldene reguleringsplan, og det er ønskelig å forholde seg til dette (noen mindre avvik kan forekomme).

I forhold til «Forskrift om konsekvensutredning fra 21.6.2017» (KU- forskriften) vil reguleringsplanen komme inn under § 6 b / vedlegg I, for planer og tiltak som alltid skal ha konsekvensutredning, og ha planprogram eller melding. Planarbeidet vil også kunne omfatte tiltak som kommer inn under § 8 a / vedlegg II som skal ha konsekvensutredning, men uten planprogram, dersom de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. Tiltaket kan komme i vesentlig konflikt med kriteriene i § 10. Det synes derfor å være krav om konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven §§ 4-2 og 12-9. Samtidig skal det utarbeides planprogram, med hovedvekt på beskrivelse av etablering av datasenter.

Det skal også iht. PBL § 4-3 utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for planer som tilrettelegger for utbygging. I tillegg skal kravene i naturmangfoldloven kap. II vurderes.

Planen er ikke i konflikt med statlige og/eller regionale planer og retningslinjer.

Mer detaljer om utredningstemaer beskrives senere i dette dokumentet.

1.1.4. Innkomne merknader ved planoppstart

Merknadene i sin helhet vedlegges oversendelsen til Rollag kommune. Kommenterte innspill følger som vedlegg.

Adressat	Merknader	Planleggers kommentarer

1.1.5. Endringer etter høring og offentlig ettersyn

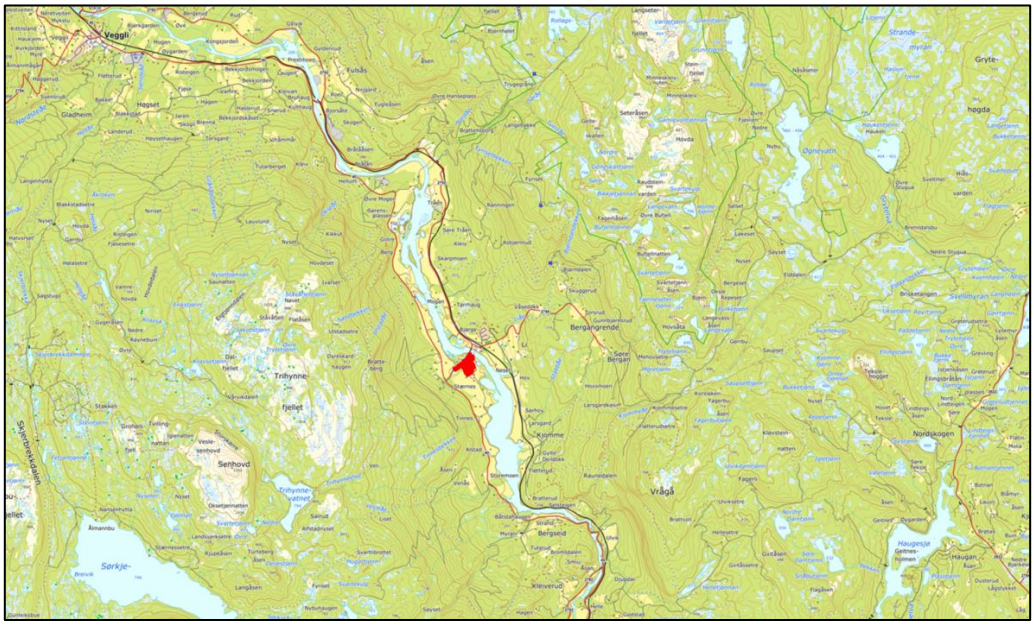
Merknadene i sin helhet vedlegges oversendelsen til Rollag kommune, men innholdet kan være komprimert i nedenstående tabell.

Adressat	Merknader	Planleggers kommentarer

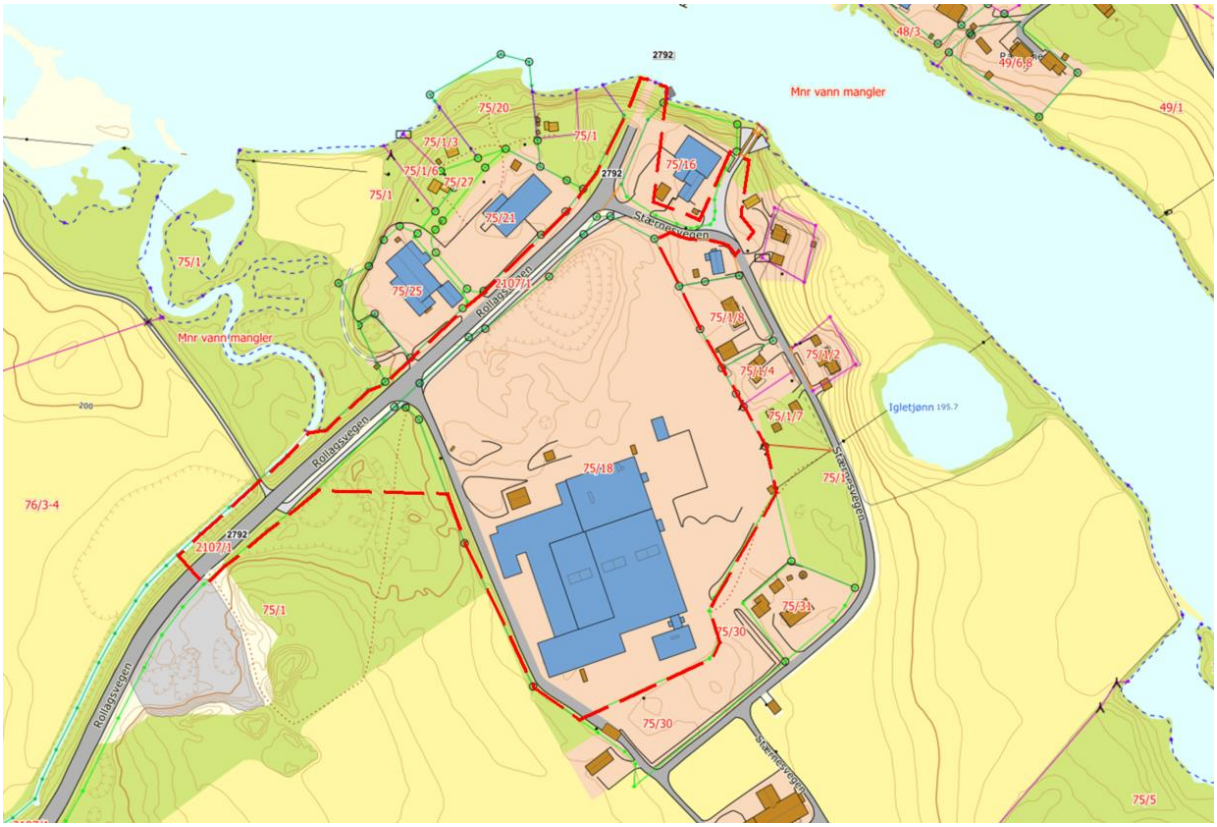
1.2 Planområdet

1.2.1. Beliggenhet og avgrensning

Området er beliggende ca. 300 m sørvest for Rollag sentrum, langsmed Rollagsvegen (fv.2792), i Rollag kommune.

Figur 1.1. Planområdet er vist med rødt polygon. Kilde: Plan og Ressurs AS.

Figur 1.2. Planområdet er innenfor rød stiplet linje. Kilde: Plan og Ressurs AS.

1.2.2. Eierforhold

Det er arealene ved Numedal Næringspark, eiendom gnr.75 / bnr.18, som skal utvikles som næringsområde. Deler av næringsparken lenger sør, gnr.75 / bnr.30, er av blant annet privatrettslige årsaker ikke inkludert i planarbeidet.

Planområdet medtar samtidig hele eller deler av eiendommer, inkludert kjøreveger, på varslingstidspunktet, som vist i listen under. Eiendommene er basert på matrikkelen og kartdatabaser. Det tas forbehold om eventuelle feil. Ved mangelfull informasjon / manglende eiendommer i denne listen er det planavgrensningen (planområdet) i vedlagte kart som til enhver tid gjelder.

Gnr.	Bnr.	Fnr.
75	1	
75	16	
75	18	
2107	1	

Figur 1.3. Eiendommer. Kilde: Plan og Ressurs AS.

1.2.3. Bebyggelse, - anlegg og infrastruktur

Området består for det meste av menneskepåvirkede arealer tilknyttet driften av Numedal Næringspark. Nord for næringsparken er Rollagsvegen (fv.2792) med tilhørende gang- og sykkelvegforbindelse til Rollag sentrum, med bro over Numedalslågen. I nærområdene er det samtidig spredt næring, - bolig og fritidsbebyggelse. For øvrig består influensområdene av landbruksarealer, og

Figur 1.4. Numedal næringspark. Kilde: Google maps.

noe grønnstruktur og vegetasjon. VA0 og annen teknisk infrastruktur (EL, fiber etc.) er godt utbygget i området.

Figur 1.5. Numedal næringspark. Kilde: Google maps.

Figur 1.6. Numedal næringspark i bakgrunnen. Arealene i forgrunnen skal utvikles videre til næringspark. Kilde: Google maps.

Figur 1.7. Numedal næringspark til venstre. Nåværende adkomst til næringsparken. Etablert gang- og sykkelveg. Kilde: Google

Figur 1.8. Numedal næringspark til høyre. Godkjent og påbegynt ny adkomst til deler av næringsparken ses sør for gang- og sykkelveg. Den andre veien betjener boligbebyggelsen i nærområdet. Kilde: Google maps.

1.2.4. Landskap, - geologi og mineralressurser

Da store deler av arealet består av menneskepåvirkede arealer tilknyttet Numedal næringspark påvirker dette naturlig nok også landskapsbilde, sammen med jord- og skogbruksområdet, herunder skjermvegetasjon. I følge Norsk institutt for bioøkonomi er planområdet beliggende innenfor

landskapsregion «Nedre dalbygder på Østlandet» som karakteriseres å være et av landets mest jord- og barskogsdominerte.

Majoriteten av planområdet ligger i det Artsdatabankens kartleggingssystem «Natur i Norge» karakteriserer som landskapstype «Åpent dallandskap under skoggrensen med bebyggelse/ infrastruktur». Denne landskapstypen preger influensområdene og kjennetegnes av å ligge under skoggrensen og å være dominert av vann, vassdrag, våtmark, skogdekke, jordbruk og bebygde områder. Landskapstypen har et tydelig preg av menneskelig påvirkning som består av bl.a. bebyggelse, teknisk infrastruktur, gårdsbruk, etc. Som tidligere nevnt er området en del av næringsparken og som stor grad er preget av menneskelig bruk og virke.

Berggrunnen i planområdet består av granittisk gneis.

Området ligger over marin grense. De kvartærgeologiske forekomstene (løsmasser) er definert som «Breelvavsetning» (Glasifluvial avsetning) og inneholder materiale transportert og avsatt av breelver. Sedimentet består av sorterte, ofte lagdelte avsetninger av forskjellig kornstørrelse fra fin sand til stein og blokk. Breelvavsetninger har ofte tydelige overflateformer som tørrlagte kanaler, terrasser og rygger. Mektigheten er ofte flere ti-talls meter.

1.2.5. Naturmangfold og vannmiljø

Det er gjennomført søk i tilgjengelige databaser, herunder artsdatabanken og naturbase. Planområde medtar deler av et større areal markert som «Verdsatte arter -områder» for fugler, Tårnseiler (*Apus apus*), som er rødlistet med kategori «Nær truet» (NT). Lokaliteten er markert med en krysning over Rollagsveien (fv.2792), men kommer ikke i konflikt med næringsparken og / eller foreslått tiltak. Med unntaket som nettopp er beskrevet finnes det ingen andre registrerte rødlistearter, fremmede arter og / eller naturtypelokaliteter innenfor planområdet. I nærområdene er det imidlertid registrert en rekke lokaliteter, spesielt tilknyttet Numedalslågen.

I følge vann-nett er området en del av registrert grunnvannsområde «015-33-G Rollag», og med miljømål «god» på kategoriene «kvantitative miljømål» og «kjemiske miljømål».

Hovedvassdraget i nærheten, Numedalslågen, er registret som «Numedalslågen fra Bergsjøen til Djupdal» (vannforekomst ID. 015-1297-R). Vannforekomsten har i dag «moderat» økologisk tilstand og hvor kjemisk tilstand ikke er klassifisert.

Nordvest for planområdet finnes også en vannforekomst, registret som «Stærnesbekken» (vannforekomst ID. 015-737-R). Vannforekomsten har i dag «god» økologisk tilstand og hvor kjemisk tilstand ikke er klassifisert.

1.2.6. Kulturlandskap, - miljø og kulturminner

Det er ingen SEFRAK registrerte bygninger innenfor planområdet.

Planområdet er ikke en del av et kulturlandskap og / eller miljø. Det er imidlertid registrert et automatisk fredet kulturminne i form av et eldre veganlegg (datert førreformatorisk tid) innenfor deler av den vestlige plangrensen.

1.2.7. Rekreasjonsverdi og daglig bruk av området.

Planområdet ligger innenfor offentlig kartlagt friluftsområde «Kvisle til Rostad dalbunn», som er registrert som «generelt turområde for innbyggere», og er en del av et større markert friluftsareal i dalbunnen av Rollag. Innenfor planområdet vil den reelle situasjonen være annerledes, og med unntak av gang- og sykkelvei og noen interne boliggater mot øst, er ikke arealet benyttet som rekreasjon- eller friluftsformål. Det er heller ingen registrerte stier og / eller løyper i området. Driften av Numedal næringspark anses å ha innvirkning på de nærmeste omgivelsene, og attraktiviteten som bruk til turområde er etter undertegnedes vurdering begrenset.

1.2.8. Landbruk, jord- og beiteressurser

Området benyttes ikke til beite og / eller landbruksarealer med fulldyrket jord.

Deler av arealene er ifølge NIBIO registrert som «dyrkbar jord», men det bemerkes at arealene ikke kommer i konflikt med næringsområde i dette planarbeidet.

1.2.9. Forurensning og støy

Deler av næringsparken er markert med sone for industri/næring, Kongsberg Automotiv AS (forurenset område ID 2662-C), og hvor påvirkningsgrad er beskrevet som «*Mistanke/lite informasjon om forurensning eller deponering av avfall - oppfølging uavklart».* Det er ingen andre kjente forurensningskilder / registrert forurensing på området.

Deler av planområde som tilknyttes Rollagsvegen (fv.2792) ligger innenfor rød- og gul støysone iht. Statens vegvesen støysonekart. Deler av støysonen er samtidig delvis overlappende med det nordlige arealet for næringsområdet.

1.2.10. Naturfarer

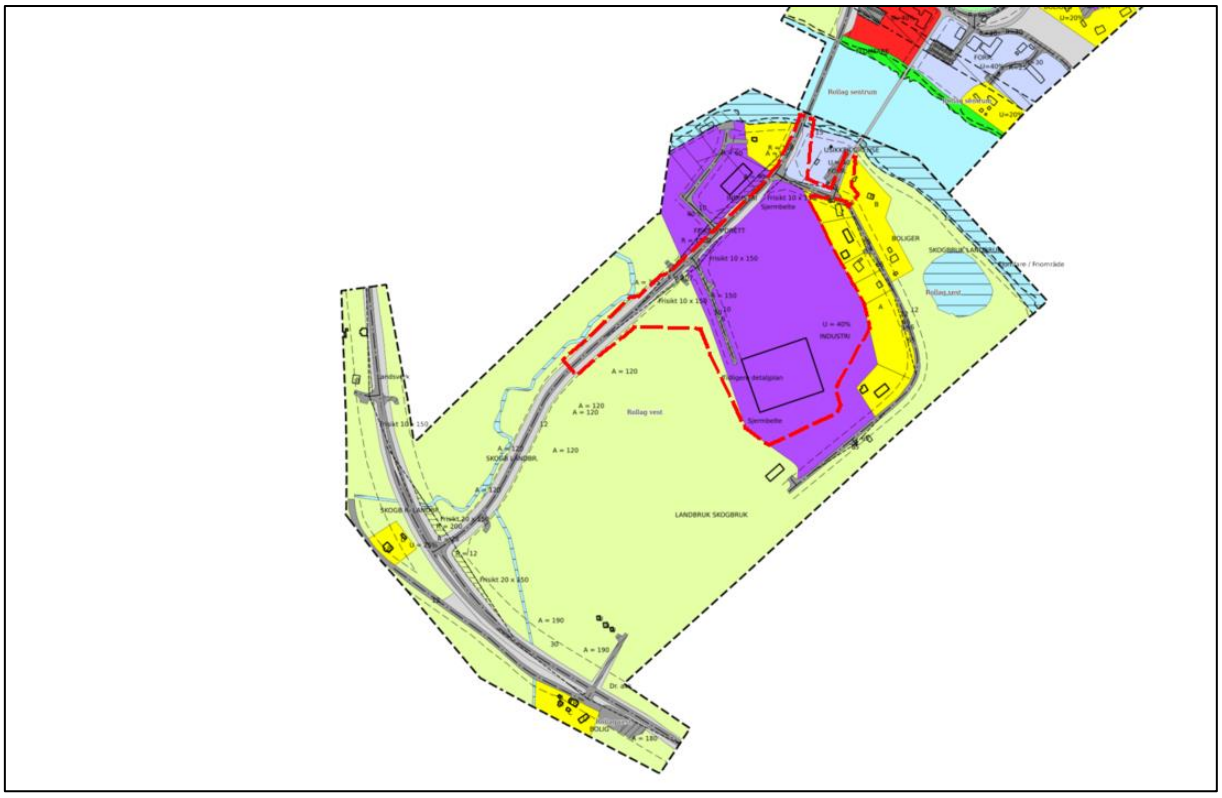
Ifølge Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er deler av arealene vist med aktsomhetssone for flom.

1.3 Planstatus og andre rammebetingelser

På de neste sidene vil det kort redegjøres for rikspolitiske retningslinjer, - lover og forskrifter, overordnede planer og føringer, gjeldende regulerings- og kommuneplaner, samt eventuelle andre planer under arbeid som er relevante for planforslaget (ikke nødvendigvis uttømmende liste).

1.3.1. Gjeldende bebyggelses-/reguleringsplaner

Reguleringsplan Rollag vest (planid 1985001) er gjeldene plan for området, men det er kun en mindre del av planen som påvirkes av tiltaket, og som vil oppheves ved nytt planforslag. Planen er eldre iht. plan- og bygningsloven 1985. Arealformålene som vil kunne påvirkes i gjeldene plan er «industri», «forretning», «boliger», «kjørevei», «annen veigrunn», «felles parkeringsplass» og «jord- og skogbruk».

Figur 1.9. Gjeldende regulering i området. Kilde: Plan og Ressurs AS.

1.3.2 Kommunale planer

- Kommuneplanens samfunnsdel (2023 – 2033)
- Kommuneplanens samfunnsdel – forenklet handlingsplan (2025)
- Kommuneplanens arealdel (2004) - arealene hovedsakelig er avsatt til «erverv»
- Strategisk næringsplan (2025-2028)
- Sentrumsplan for Rollag sentrum (2014)

1.3.3 Regionale planer og retningslinjer (ikke uttømmende)

- Regional plan for klima og energi (Buskerud)
- Regional plan for verdiskapning og næringsutvikling (Buskerud)
- Regional plan for kulturminner, landskap og friluftsliv
- Regional plan for Numedal (lokal, regional utviklingsstrategi)
- Regional planstrategi for Buskerud 2024-2027

- Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018 – 2035
- Fylkesdelplan for avkjørsler og byggegrenser langs riksvegnettet i Buskerud del I og II
- Regional forvaltningsplan for Innlandet og Viken vannregion 2022 – 2027
- Retningslinjer kultiveringsaktiviteter for ferskvannsfisk i Buskerud 2017

1.3.4 Regionale strategier (ikke uttømmende)

- Regional planstrategi for Buskerud 2024-2027.

1.3.5. Nasjonale føringer og retningslinjer (ikke uttømmende)

- Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)
- ABC-prinsippet for fysisk planlegging
- Samordnet planretningslinjer for bolig-, areal- og transportplanlegging
- Regjeringens klimamelding
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2021.
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027
- Rikspolitiske virkninger for vernede vassdrag
- Nasjonale føringer for energisystem og kraftforvaltning
- Statelige retningslinjer for flom og skred (NVE)
- Nasjonale mål for digital infrastruktur

1.3.6 Andre føringer og veiledere (ikke uttømmende)

- Bransjeanbefalinger for energieffektive datasentre
- Den Europeiske landskapskonvensjonen, ikrafttredelse 1. mars 2004.
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)
- Veiledere for klimatilpasning og overvannshåndtering
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sine veiledere for ROS-analyser

- NVE sine retningslinjer for flom- og skredfare
- FNs mål for bærekraftig utvikling
- Konvensjonen om biologisk mangfold
- Veileder om barn og unge i plan og byggesak
- Miljødirektoratets veileder M-1941 om Konsekvensutredninger for klima og miljø
- Klima- og energiplanlegging, Miljødirektoratet
- Rollag næringsforening

1.3.7 Aktuelle lover og forskrifter (ikke uttømmende)

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Lov om elektronisk kommunikasjon (Ekomloven)
- El-tilsynsloven
- Personopplysningsloven (GDPR)
- Lov om kulturminner (kulturminneloven)
- Lov om skogbruk (skogbrukslova)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om jord (jordloven)
- Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- Forurensningsloven og forurensningsforskriften
- Energiloven
- Sivilbeskyttelsesloven
- Forskrift om konsekvensutredning
- Forskrift om datasenter

2. Problemstillinger

2.1 Antatte problemstillinger og foreløpige vurderinger

Etablering av datasenter innenfor planområdet reiser en rekke problemstillinger knyttet til arealbruk, miljø, infrastruktur og samfunn. Nedenfor gis en gjennomgang av noen sentrale tema og foreløpige vurderinger som grunnlag for videre utredninger i planprosessen.

2.1.1 Arealbruk og landskap

Problemstilling: Datasenter medfører store bygningsvolumer, tekniske installasjoner og ofte behov for omfattende terrenginngrep. Dette kan gi endrede landskapsvirkninger og samtidig påvirke områdets karakter.

Foreløpig vurdering: Det må påregnes nye terrenginngrep og bygningsvolumer. Samtidig er dette en del av et eksisterende næringsområde hvor det i årtier har vært industri- og næringsvirksomhet, så nye tiltak vil derfor ikke være «fremmende» i omgivelsene. Avbøtende tiltak som terrengtilpasning, vegetasjonsskjermer, fargevalg og volumoppdeling kan være viktige tiltak for å redusere negative konsekvenser.

2.1.2 Energiforsyning og kraftbehov

Problemstilling: Datasentre er kraftintensive og kan ha stort effektbehov, noe som stiller krav til nettilknytning og kapasitet i regional- og sentralnett.

Foreløpig vurdering: Tilgang på tilstrekkelig kraft er en forutsetning for etablering. Det må avklares nettkapasitet, behov for ny infrastruktur (transformatorstasjoner, linjer) og eventuelle konsekvenser for kraftsystemet. Muligheter for energieffektivisering og lokal energiproduksjon bør vurderes.

2.1.3 Kjøling og vannbruk

Problemstilling: Datasentre krever betydelige kjøleløsninger, som kan innebære bruk av luft- eller vannbaserte systemer. Dette kan påvirke lokalklima og vannressurser.

Foreløpig vurdering: Valg av kjøleteknologi vil være avgjørende for miljøpåvirkning. Luftbaserte løsninger kan medføre støy og visuelle installasjoner, mens vannbaserte løsninger kan påvirke vannmiljø. Behov for vannuttak og håndtering av temperaturpåvirkning må utredes i det videre planarbeidet.

2.1.4 Støy

Problemstilling: Kontinuerlig drift av kjøleanlegg, vifter og transformatorer kan gi vedvarende støy.

Foreløpig vurdering: Støy vil være en sentral problemstilling, særlig i forhold til nærliggende bebyggelse og friluftsområder. Det må redegjøres for støyberegninger og vurderes tiltak som støyskjerming, plassering av støykilder og tekniske løsninger.

2.1.5 Naturmangfold og miljøpåvirkning

Problemstilling: Utbygging kan medføre ytterlige tap av naturmark og påvirkning på økologiske sammenhenger.

Foreløpig vurdering: Omfanget av konsekvenser vil være få da det som tidligere beskrevet er gjort en rekke tiltak innenfor arealer, og størstedelen av området innehar lite naturmark og grønnstruktur. Tiltaket forholder seg til eksisterende næringsarealer, hvor terrenget i stor grad er arrondert og / eller påvirket av menneskelig aktivitet. Samtidig skal det gjøres en vurderinger etter naturmangfoldloven, og muligheter for å unngå eller redusere inngrep spesielt mot randsoner / ytterkanter bør vektlegges. Det planlegges grønnstruktursoner som også kan fungere som skjermvegetasjon.

2.1.6 Vannmiljø og overvann

Problemstilling: Endringer i arealbruk kan påvirke avrenning, overvannshåndtering og vannkvalitet.

Foreløpig vurdering: Økt andel tette flater vil kreve gode løsninger for lokal overvannshåndtering. Risiko for avrenning til nærliggende vassdrag skal samtidig vurderes i planprosessen.

2.1.7 Trafikk og transport

Problemstilling: Etablering av datasenter medfører transport i anleggsfase og noe trafikk i driftsfase.

Foreløpig vurdering: Trafikkbelastningen i driftsfase forventes å være relativt begrenset, men anleggsfasen kan gi økt belastning på vegnettet. Adkomst og trafikksikkerhet må vurderes iht. dagens og fremtidig situasjon.

2.1.8 Næringsutvikling og samfunnseffekter

Problemstilling: Datasenter vil kunne gi lokal verdiskaping, men ofte begrenset sysselsetting sammenlignet med det totalt areal- og energiforbruk.

Foreløpig vurdering: Tiltaket kan gi positive ringvirkninger, særlig i anleggsfase og gjennom tilknyttet virksomhet. Muligheter for utnyttelse av overskuddsvarme og samarbeid med lokalt næringsliv bør vurderes.

2.1.9 Klimapåvirkning

Problemstilling: Datasentre har høyt energiforbruk, men kan også bidra til effektiv digital infrastruktur og utnyttelse av fornybar energi.

Foreløpig vurdering: Klimapåvirkning må vurderes både i et lokalt og regionalt perspektiv, inkludert energibruk, utslipp og muligheter for energieffektiv drift.

2.1.10 Lysforurensning

Problemstilling: Det skal vurderes om etablering og drift av datasenteret kan medføre lysforurensning som påvirker nærliggende bebyggelse, friluftsområder, landskapsopplevelse eller naturmangfold. Vurderingen skal omfatte behov for utendørs sikkerhetsbelysning, belysning av adkomstveger, parkeringsarealer, tekniske installasjoner og andre lyskilder som kan gi økt lysutslipp i kvelds- og nattperioder.

Foreløpig vurdering: Datasentre har normalt begrenset utendørs aktivitet og et relativt beskjedent behov for belysning sammenlignet med mange andre nærings- og industriformål. Det forventes derfor ikke vesentlige virkninger knyttet til lysforurensning. Temaet vurderes likevel som relevant på grunn av anleggets døgnkontinuerlige drift og behov for sikkerhetsbelysning. Omfanget av eventuelle virkninger avklares gjennom planarbeidet, og behov for avbøtende tiltak som nedadrettet og skjermet belysning vil bli vurdert.

2.1.11 Samfunnssikkerhet og beredskap (ROS)

Problemstilling: Datasentre er kritisk infrastruktur og vil kunne ha særskilte krav til sikkerhet, beredskap og forsyningssikkerhet. Mer om dette under kapittelet om ROS. Samtidig må det håndteres på et overordnet nivå i planarbeidet. Relevante problemstillinger kan omfatte:

- bortfall av kritisk infrastruktur som kraftforsyning og ekom
- fysiske hendelser i som følge av ulykker eller tilsiktede handlinger

- indirekte konsekvenser av regionale eller nasjonale hendelser (forsyningssvikt, beredskapstiltak mv.)

Det er også en generell problemstilling knyttet til hvorvidt større tekniske anlegg kan representere potensielle mål tilknyttet en krigssituasjon.

Foreløpig vurdering: Det må gjennomføres ROS-analyse, hvor også behov for sikringstiltak må avklares nærmere. Datasentre kan ha en rolle i samfunnets digitale infrastruktur, men graden vil variere betydelig avhengig av funksjon, eierskap og hvilke tjenester som leveres. Etablering av datasenter i planområdet vurderes derfor primært å medføre behov for redegjørelse tilknyttet drift og beredskap, heller enn at det i seg selv representerer et særskilt risikomål ved f. eks krigshandlinger. Datasentre kan i enkelte sammenhenger være av interesse i en sikkerhetspolitisk kontekst, men det er ikke gitt at dette konkret anlegg vil være et prioritert mål. Dette avhenger samtidig av hvilken funksjon datasenteret har (f.eks. nasjonale vs. kommersielle tjenester), men i det videre planarbeidet er dette et tema som må diskuteres med Rollag kommune og andre myndigheter.

3. Krav til planprosess og utredninger

3.1 Utredningsalternativer

3.1.1. 0-alternativet

Iht. forskrift om konsekvensutredninger skal det redegjøres for følgene av ikke å realisere tiltaket (0-alternativet), jf. §20 «Beskrivelse av miljøtilstanden» i forskriften. 0-alternativet tar utgangspunkt i dagens situasjon, og omfatter i tillegg forventede endringer innenfor analyseperioden. O-alternativet er essensielt å definere da man i konsekvensutredningen trenger et sammenligningsgrunnlag, og konsekvensene av planen / tiltaket skal måles opp mot 0-alternativet. I den kommende konsekvensutredningen vil 0-alternativet inkludere (ikke nødvendigvis uttømmende):

- Beskrivelse av nåværende miljøtilstand (basert på informasjon i kapittel 1.2 i denne planbeskrivelsen + eventuelt ny supplerende informasjon senere i planprosessen). Dette er et bilde av dagens situasjon med bakgrunn i eksisterende kunnskapsgrunnlag.

- Vedtatte reguleringsplaner og tiltak i utredningsområdet, og i nærområdet. Det vil være tilknyttet noe usikkerhet til om vedtatte reguleringsplaner eller tiltak faktisk vil bli gjennomført / fullt utbygget i fremtiden, og hvordan konsekvensene blir om tiltakene iverksettes.

- «Forventede endringer» av andre arealer som ikke er avsatt som bebyggelse- og anleggsformål i nærområdet.

- Eventuelle påvirkning av andre vedtatte overordnede areal- og temaplaner, lover- og forskrifter m.m., som har / vil ha påvirkning i utredningsområdet.

Oppsummert skal konsekvensutredningen inneholde en beskrivelse av den nåværende miljøtilstanden og en oversikt over hvordan miljøet antas å utvikle seg hvis planen eller tiltaket ikke gjennomføres (null-alternativet). Beskrivelsen skal bygge på tilgjengelig informasjon.

3.1.2. Alternative planforslag

Alternative planforslag vurderes i det videre planarbeidet, og i arbeidet med konsekvensutredningen. Andre hovedalternativer og / eller lokaliseringer enn planforslaget som skal vedlegges til 1. gangs behandling vil være en del av denne utredningen.

3.2 Utredningstemaer i konsekvensutredning og virkninger av tiltaket

Planen skal konsekvensutredes iht. Miljødirektoratets veileder M-1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø».

Figur 3.1. Veileder M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø. Kilde: Miljødirektoratet

Temaer som er relevante og som antas å ha betydning for miljø- og samfunn er listet nedenfor iht. M-1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø». Ytterligere virkninger av tiltaket som ikke dekkes av denne veilederen suppleres ved behov etter annen metodikk. For noen av temaene kan det bli benyttet eksterne konsulenter for å styrke kunnskapsgrunnlag. En foreløpig vurdering av aktuelle temaer i KU er redegjort for under (noen av temaene medas i Risiko- og sårbarhetsvurdering (ROS)).

Temaet lysforurensning inngår som utredningstema i planbeskrivelsen, og ikke formelt i konsekvensutredning. Temaet vil kunne være et undertema til f. eks. landskap og visuelle virkninger, nærmiljø/friluftsliv eller naturmangfold, eller behandles særskilt som risiko- og sårbarhet. Da kan metodikken knyttes til disse hovedtemaene uten at det opprettes et eget konsekvenskapittel. Dette er ofte mer i tråd med hvordan temaet behandles etter KU-forskriften og Miljødirektoratets metodikk.

3.2.1 Naturmangfold

Vurdering av temaet inkluderer blant annet:

- Vurdering av konsekvenser i tråd med naturmangfoldloven §§ 8–12.

3.2.2 Vannmiljø og naturmangfold i vann

Vurdering av temaet inkluderer blant annet:

- Vurdering av påvirkning på overflatevann, grunnvann og nærliggende vassdrag.
- Risiko for avrenning, forurensning og endret vannbalanse.
- Behov for tiltak for overvannshåndtering og erosjonssikring.

3.2.3 Friluftsliv

Tiltaket skal vurderes i forhold til nærmiljø, - friluftsliv og daglig bruk av området.

3.2.4 Landskap

Vurdering av landskapsbilde, herunder bebyggelse- og landskap. Vurderingen omfatter hvordan planen / tiltaket vil kunne ha innvirkning på landskapet, inkludert:

- Vurdering av landskapskarakter, inngrepets omfang og varighet.
- Visuelle virkninger i anleggs-, drifts- og avslutningsfase.
- Tilpasning til eksisterende terreng og landskapsstruktur.

3.2.5 Klimagassutslipp

Teamet kan inkludere:

- Vurdering av klimagassutslipp knyttet til drift og transport.
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger

3.2.6 Støy

Teamet kan inkludere:

- Vurdering av støy tilknyttet næringsvirksomhet.
- Konsekvenser for nærliggende bebyggelse, friluftsområder og naturverdier.
- Behov for avbøtende tiltak.

3.2.7 Luftforurensning

Teamet kan inkludere:

- Vurdering av luftforurensning tilknyttet næringsvirksomhet.
- Konsekvenser for nærliggende bebyggelse, friluftsområder og naturverdier.
- Behov for avbøtende tiltak.

3.2.8 Forurenset grunn

Teamet kan inkludere:

- Vurdering av forurenset grunn tilknyttet næringsvirksomhet.
- Konsekvenser for nærliggende bebyggelse, friluftsområder og naturverdier.
- Behov for avbøtende tiltak.

3.2.9 Kulturmiljø

Størstedelen av området er allerede menneskepåvirket. Må vurderes av Buskerud Fylkeskommunene i senere planprosess.

3.2.10 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

I følge PBL § 4-3 skal det i alle reguleringsplaner for utbygging gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Hensikten er å få en oversikt over planens egnethet som utbyggingsformål, hvilken risiko det eventuelt innebærer at planen blir gjennomført, og samtidig foreslå tiltak for å forebygge uønskede hendelser og redusere konsekvenser dersom disse inntreffer. I tilknytning til utarbeidelse av planprogrammet / tidlig planprosess har temaene nedenfor blitt vurdert som aktuelle (ikke nødvendigvis uttømmende). Noen av temaene kan samtidig vurderes opp imot beredskap- og krigssituasjon selv om dette ikke er eksplisitt forklart under.

Nr.	**Hendelse**	**Kunnskapsgrunnlag**
1.	Flom i sjø og vassdrag	NVE Atlas. Vurdering må gjennomføres i forbindelse med planarbeidet.
2.	Urban flom/overvann	Lokale forhold tilknyttet overvannshåndtering.

4.	Større ulykker (veg, bane, luft, sjø)	Eksisterende og foreslått nye kryssløsninger. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.
6.	Akutt forurensing	Iht. kunnskapsgrunnlaget som tidligere er beskrevet. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner. Bruk som industri- og næringsområde.
7.	Brann, eksplosjon i industrisammenheng	Bruk som industri- og næringsområde. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.
8.	Brann i bygninger og anlegg	Bruk som industri- og næringsområde. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.
9.	Eksplosjon i industrivirksomhet	Bruk som industri- og næringsområde. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.
10.	Bortfall av energiforsyning	Bruk som industri- og næringsområde. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.
11.	Bortfall av telekom / IKT	Bruk som industri- og næringsområde. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.
12.	Svikt i nød- og redningstjenesten	Bruk som industri- og næringsområde. Iht. relevante praksis og lignende situasjoner.

Figur 3.2. Aktuelle ROS-tema på nåværende tidspunkt. Kilde: Plan og Ressurs AS.

3.3 Metode

3.3.1. Utredningsmetode for konsekvensutredning

Som tidligere beskrevet benytter hovedsakelig Plan og Ressurs AS Miljødirektoratets veileder M-1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø», men suppleres med annen metodikk ved behov. Veilederen benytter anerkjente metoder for å beregne og kartlegge planens virkninger på klima- og miljøtema. Utredningen vurderer verdi, - påvirkning og konsekvensgrad for tiltaket sammenliknet med «0-alternativet».

3.3.2 Utredningsmetode for ROS-analyse

Metoden i ROS-analysen er hentet fra direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin temaveileder «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging – metode for risiko og sårbarhetsanalyse i planleggingen». I veilederen kartlegges både eksisterende og fremtidige forhold

som kan ha betydning for tiltaket. Det gjennomgås en sjekkliste av punkter i denne analysen. ROS-analyse utarbeides som en del av planbeskrivelsen.

3.4 Videre planprosess og medvirkning

Under er det vurdert et sannsynlig scenario vedørende planprosess, og planens fremdrift.

Prosess detaljregulering	***Forventet fremdrift***
Oppstartsmøte	***23.03.2026***
Innsendelse av forslag til planprogram til Rollag kommune	***April 2026***
Kunngjøring og varsling av oppstart planarbeid med forslag til planprogram	***15.04.2026***
Evt. åpent informasjonsmøte/medvirkning	**Mai 2026**
Høringsperiode planprogram	***15.04.2026 – 27.05.2026***
Fastsettelse av planprogram	***25.06.2026 (kommunestyret)***
Utarbeidelse av detaljert planforslag	***Juli-Oktober 2026***
Innsendelse av planforslag	***Høst 2026***
Høringsperiode planforslag	***Oktober-Desember 2026***
Evt. åpent informasjonsmøte/medvirkning	**Må vurderes i prosessen.**
Vedtak detaljreguleringsplan	**Februar 2027**

Medvirkning iht. plan- og bygningslovens bestemmelser. Reguleringsplaner for datasenter har ofte stor allmenn interesse, særlig på grunn av tema som sikkerhet, arealbruk, energiforbruk, støy, naturinngrep og lokale ringvirkninger.

Tidlig medvirkning (oppstartsfasen og høring av planprogram)

I forbindelse med varsel om oppstart og høring av planprogram skal det legges til rette for bred informasjon og innspill:

- Varsling til naboer, grunneiere og berørte rettighetshavere.
- Informasjon via kommunens nettsider.
- Annonsering i lokale medier (Laagendalsposten).

- Åpent informasjonsmøte i regi av tiltakshaver.

Medvirkning i planarbeidet (under planutarbeidelse)

Ila. planprosessen bør det legges opp til dialog med relevante interessenter ved behov. Det bør samtidig vurderes å gjennomføre et åpent informasjonsmøte i kommunal regi. Dialog kan også skje gjennom andre møter, workshops eller temabaserte drøftinger ved behov da naboer og lokalsamfunn kan ha en del spørsmål tilknyttet muligheter for lokal verdiskapning, sikkerhet og beredskap, støy og visuelle virkninger m.m.

Høring og offentlig ettersyn

Ved offentlig ettersyn av planforslaget skal det sikres god tilgjengelighet til plandokumentene. Det kan igjen vurderes et nytt informasjonsmøte etter høring og offentlig ettersyn, spesielt i lys av innkommende merknader og høringsuttalelser.